

DE EEN ZIJN BROOD IS DE ANDER ZIJN DOOD: F.C. DE KAMPIOENEN VREET BAKELANDT OP

8 juni 2001. De laatste strook van *De Luipaardman* verschijnt in *Het Laatste Nieuws*. Historisch, want met het einde van het vijfentachtigste *Bakelandt*-avontuur verdwijnt ook de struikrover zelf definitief uit de katernen van de krant, na net geen zesentwintig jaar trouwe dienst en een totaal van zowat achtduizend dagafleveringen. Hoewel de avonturen nog even verder blijven verschijnen — rechtstreeks in album — is de exit daarmee definitief ingezet. Het wegwijnen van *Bakelandt* loopt quasi synchroon met het almaar groeiende succes van die andere Hec-telg: *F.C. De Kampioenen*.

door Peter D'Herdt

KAMPIOENEN FOR LIFE

“De Kampioenen is een *Win for Life*”, zegt Herman Verbruggen in 2025.¹ Verbruggen is de acteur die Mark Vertongen, de slungelachtige man van Bieke en een van de populairste personages uit de tv-reeks, gestalte geeft. De achterliggende redenering achter zijn oneliner is dat het concept zo goed in elkaar zit, dat het hem ook na vijfendertig jaar nog steeds werk — en dus centen — oplevert.

Dat geldt ook voor Hec Leemans. Zijn *Kampioenen for Life*-lotje krast hij voor het eerst in 1997, wanneer de voorpublicatie van zijn stripversie van de tv-figuren begint te lopen, netjes synchroon met “zijn” Bakelandt én in dezelfde krant, *Het Laatste Nieuws* (zie ook het dossier in *Bakelandt* integraal 15). Het succes van de eerste albums is relatief groot, maar lijkt relatief snel af te kalven, zo vertelt Hec aan David Steenhuyse in 2020: “Het eerste jaar verkochten we tweehonderdvijftigduizend albums, het tweede jaar tweehonderdduizend en het derde honderdvijftigduizend. Ik zag het dus elk jaar zakken. Ik zou wel zien waar het zou stranden en het zou dan wel een mooi avontuur geweest zijn.”²

Het tijt keert echter wanneer een nieuwe uitgeefster bij Standaard Uitgeverij uit een marktbevraging leert dat er vraag is naar herdrukken van oudere albums, iets waar de vorige directie om kostenbesparende redenen nooit aan was begonnen. Prompt worden die eerste albums dus herdrukt en met succes. Hec beaamt: “We stegen van honderdvijftigduizend naar driehonderdvijftigduizend verkochte albums. Vanaf dat moment zat de reeks in de lift en moest ik me de vraag niet meer stellen waar het zou stranden.”²

Hec blijft niet op zijn lauweren rusten en zal het ijzer blijven smeden terwijl het heet is. Aan de productiekant

breidt hij zijn team medewerkers gestaag uit. De trouwe en straffe vakman Tom Bouden is de eerste die aan boord wordt gehesen. Aan de aanbodzijde blijft Hec de maatschappelijke tendensen en commerciële hypes volgen en zichzelf heruitvinden. Over de schreef gaat het nooit maar in de dertig jaar dat *F.C. De Kampioenen* als stripverhaal verschijnt, organiseren diverse partijen heel wat originele en minder originele initiatieven en verschijnt een waslijst aan leuke hebbedingen.

Op 4 en 5 oktober 2003 vindt in de Grenslandhallen voor de dertiende keer de Hasseltse Striptweedaagse plaats. *F.C. De Kampioenen* staat centraal en de organisatoren geven een ex libris en een bierviltje uit. Hec signeert de albums, geflankeerd door Loes Van den Heuvel (Carmen Waterslaeghers in de televisiereeks) en Marijn Devalck (die de rol van Balthazar Boma speelt). Het is zo’n succes dat een jaar later een herneming volgt. Bij de editie van 9 en 10 oktober 2004 laat Hec zich flan-

Bierviltje voor De Hasseltse Striptweedaagse in 2003. De ex libris staat in *Bakelandt* integraal 15 afgebeeld.

Links: Fragment uit het *F.C. De Kampioenen*-videospel *Op Zoek naar Neroke*.
Rechts: Luisterstrip op cd naar het verhaal *De Erfenis van Maurice* uit 2009.

keren door Johny Voners (Xavier Waterslaeghers) en An Swartenbroekx (Bieke Crucke).

In 2003 verschijnt ook een heus videospel van *F.C. De Kampioenen*, *Op Zoek naar Neroke*. Het is van hetzelfde bedenkelijke niveau als de andere videogames die Standaard Uitgeverij in dezelfde periode uitbrengt, met onder andere een spelonderdeel waarin de gamer Neroke moet manoeuvreren langs draaiende vleesmessen (inclusief bloedsplatten!). Bij mislukking wordt Neroke letterlijk in honderden stukken gereten. Wel leuk is dat de originele televisiestemmen achtergrondcommentaar leveren, inclusief saillante details zoals Boma die — wanneer het hondje verstrikt raakt in de vleesmessen — droog opmerkt: “Miljaar, kipkap!” De goeie ouwe tijd! Het gebruik van de stemmen van de cast in de nevenproducten slaat dus aan. De acteurs leveren ook hun bijdrage aan de luisterstrips, een andere tijdelijke rage waarop de stripreeks meesurft. Het stripverhaal verschijnt in die gevallen niet alleen op papier maar wordt ook op een cd'tje van vijfenveertig minuten gebrand, mét de echte stemmen van de acteurs. Voor het scenario legt Hec zichzelf een bijkomende uitdaging op: elk van de hoofd-

personages moet immers meespelen, vindt hij: “In een gewone strip kan je al eens personages aan de kant laten staan of op de achtergrond laten meespelen. In een luisterstrip moeten al de acteurs een rol hebben. Je moet dus voor iedereen scènes bedenken en hen op een evenwichtige manier aan bod laten komen.”²

Tussen 2007 en 2016 verschijnen zes luister-cd's, telkens als bijlage bij een gelijknamig album: *50 Kaarsjes* (deel 50, 2007, aangekondigd als “De eerste strip met klank ter wereld”), *Paulientje op de Dool* (deel 55, 2008), *De Erfenis van Maurice* (deel 60, 2009), *De Kampioenen in Pampanero* (deel 65, 2010), *Fernand Gaat Trouwen* (deel 70, 2011) en *De Pakjesoorlog* (deel 92, 2016). De regie is telkens in handen van televisieregisseur Johan Gevers die weldra Hec's pad opnieuw zal kruisen.

In 2019 organiseert Toerisme Oostende in het Kursaal de expo *F.C. De Kampioenen in 3D aan zee*, waar fans in levensgrote 3D-afbeeldingen kunnen plaatsnemen en zo deel uitmaken van een scène of een verhaal. In hetzelfde jaar lanceert broodfabrikant Puratos het *F.C. De Kampioenen*-brood, een lichtgrof brood met pompoenpitten en maïsvlokken. In de jaren die volgen organi-

Reclameflyers voor het *F.C. De Kampioenen*-brood in 2025.

EEN DOEKJE VOOR HET BLOEDEN: KRIJGSGENEESKUNDE IN DE FRANSE TIJD

Er wordt wat afgezien in de strips van *Bakelandt!* Vriend en vijand, jong en oud krijgen af en toe een stevige portie oorvlijen en muilperen te verwerken. En het kan erger met stekende dolken, hakkende sabels en kogels die in klein of groot kaliber een menselijk lichaam in een bloederig hoopje vlees kunnen veranderen. Gelukkig is het af en toe mogelijk om een beschadigd stukje mens met wat medische zorg weer op te lappen. Zo kan hij er weer een tijdje tegenaan en als de schade nog redelijk meevalt, kan hij zelfs terug naar het slagveld! door Bert Gevaert

MEDISCHE VERZORGING IN HET FRANSE LEGER

In *Herr Otto* (deel 81, 2001) krijgt Bakelandt het voor de zoveelste keer aan de stok met commandant de Crèveœur, maar deze keer trekt onze geliefde brigand aan het kortste eind. Nadat hij Bakelandt een stevige klap op het hoofd verkocht heeft, zegt de Fransman letterlijk: “Het is je dagje niet, brigand!” Terwijl hij gewond is aan het hoofd, probeert een wanhopige Bakelandt zijn tegenstander te wurgen, maar op laffe wijze krijgt hij een sabelsteek in de rug. Even later wordt hij bloedend als een rund naar de cel gesleept. We weten allemaal dat striphelden over het eeuwige leven beschikken, maar nog nooit heeft het er zo slecht uitgezien voor de geestelijke zoon van Hec Leemans. Onze gewonde held krijgt de eerste zorgen toegediend door Toontje, maar in *Operatie Jupiter* (deel 82, 2001) komt er eindelijk professionele medische hulp. Bakelandt komt namelijk in de bekwaame handen terecht van Adrien, een ex-chirurgijn die in Veldegem woont en ook aan de kost komt als barbier en cafébaas. Adrien roept verbaasd uit: “Wat een lelijke

steekwond! Die moet gezuiverd worden... Zoiets heb ik niet meer gezien sinds de tijd dat ik chirurgijn was op de slagvelden van Napoleon...”

Die laatste zin is wellicht sterk overdreven en vergroot de dramatische spanning in het verhaal, maar de uitspraak van Adrien maakt wel duidelijk dat hij ooit lid was van de zogenaamde Service de Santé. Deze dienst voor medische verzorging, die in Frankrijk officieel gesticht werd op 17 januari 1708, speelt onder Napoleon Bonaparte (1769-1821) een grote rol in het Franse leger.

Net zoals burgers kunnen zieke of gewonde militairen te rade gaan bij drie verschillende types van medisch geschoolde specialisten: dokters, chirurgijns en apothekers. In het civiele leven staan die bekend als *sous-médecin*, maar in het leger worden zij *officiers de santé* genoemd. Hier maakt men een onderscheid tussen de rang van *major* (1ste klasse), *aide major* (2de klasse) en *sous aide major* (3de klasse). Artsen van 3de klasse bestaan echter niet in het leger.

Daarnaast zijn er in het leger ook personen belast met de administratie van de hospitalen en verplegers die zowel in hospitalen ingezet worden of aan de slag zijn als ambulanciers.

Links: Chirurgijn 2de klasse, ingekleurde gravure uitgegeven door Martinet (1807-1813).

Rechts: Soldaat van het 1er Regiment Koninklijke Dragoniers met verschillende sabelwonden aan zijn hoofd. Schilderij door Charles Bell (1809-1815), meteen na de Slag bij Waterloo (15 juni 1815).

© Wellcome Images

BOVEN DE BURG IN BRUGGE VERSCHIJNT HET EERSTE LICHT VAN EEN GRAUWE OCHTENDSCHEMERING. OVER HET PLEIN HOLLEN TIENTALLEN SOLDATEN IN ALLE RICHTINGEN. DE SOLDATEN VAN COMMANDANT DE CRÉVECEUR GAAN OP ZOEK NAAR BAKELANDT EN TOONTJE, DIE OP MYSTERIEUZE WIJZE UIT DE GEVANGENIS VAN DE GRIFFIE VERDWENEN ZIJN (*),...

(*) LEES VORIGE EPISODE: HERR OTTO.

DOORZOEK DE HELE STAD / IK WIL DIE BANDIETEN HEBBEN / HET KAN TOCH NIET DAT ZE VERDWENEN ZIJN / DIT IS TOVERIJ !

DE STADSPOORTEN ZIJN HERMETISCH GESLOTEN / COMMANDANT... ZE KUNNEN DE STAD NIET VERLATEN !

ALS DIT TER ORE KOMT VAN REGERINGSKOMMISSARIS DUMOULIN, ZWAAIT ER WAT !

INTUSSEN ...

OPSTAAN, ZITA !

IK HEB GEEN OOG DICHTGEDAAN !

JE TANTE LIESBETH HEEFT EEN LEKKER ONTBIJT KLAAR ...

PIER / ZITA / LAAT HET NIET KOUD WORDEN, HÉ !

IK WEET NIET OF IK EEN HAP DOOR DE KEEL KAN KRIJGEN... IK HEB DE HELE NACHT AAN BAKELANDT EN TOONTJE LIGGEN DENKEN... ZE ZIJN REDDELOOS VERLOREN ...

VERREK! WAT GEBEURT
DAAR? VOETSTAPPEN EN
LAWAAI IN DE STRAAT!

SOLDATEN!

HOPELIJK ZIJN ZE
NIET NAAR ONS
OP ZOEK!

HÉ! KAN DAT DAAR NIET WAT
STILLER? HIER SLAPEN
NOG MENSEN!

EXCUUS, CITOYEN!
WE DOEN ALLEEN
MAAR ONZE PLICHT!
WE ZIJN OP ZOEK
NAAR TWEE
VOORTVLUCHTIGE
GEVANGENEN!!!

WAT DOE
JE?

WE ZULLEN SNEL WETEN WAT
ER AAN DE HAND IS!!!

TW... TWEE GEVANGENEN?

EEN GEVAARLIJKE
BANDIET EN EEN JONGE
KNAAP... HEB JE
NIEMAND GEZIEN?

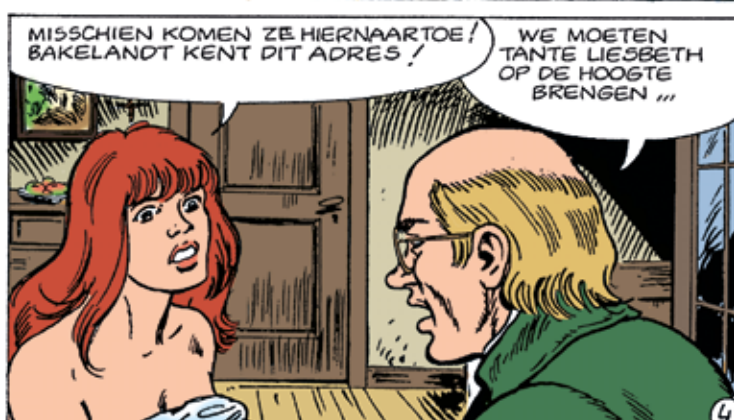
NEE... NEE, NIEMAND
GEZIEN!

BEDANKT! IK MOET
VERDER... BLIJF
BINNEN! ZE ZIJN
GEVAARLIJK!

ZITA!!! ZE ZIJN ONTSNAPT! BAKELANDT EN
TOONTJE ZIJN ONTSNAPT!

MIJN HEMEL!

MISSCHIEN KOMEN ZE HIERNAARTOE!
BAKELANDT KENT DIT ADRES!

WE MOETEN
TANTE LIESBETH
OP DE HOOGTE
BRENGEN!!!

IS ER AL NIEUWS,
CUDELL ?

NOG NIETS,
COMMANDANT !

HOE MOET IK DAT AAN
DIE COMMISSARIS
VERTELLEN ?

ALORS, DE CRÈVECEUR ? ZIJN
DE GROTE MANOEUVRES
BEGONNEN ?

COMMI... COMMISSARIS ...
IK ...

ZEG MAAR NIETS, COMMANDANT ! IK HEB
HET AL GEHOORD... JE FAMEUZE BRIGAND,
DIE BAKELANDT, IS ONTSNAPT ! HOE
HEEFT IE DAT VOOR ELKAAR
GEKREGEN ?

IK... IK WEET HET NIET, COMMISSARIS...
MAAR HIJ KAN NIET WEG ! ALLE
STADSPOORTEN ZIJN
GESLOTEN !

ZE... ZE KUNNEN NIET VER WEG
ZIJN, WE KRIJGEN ZE WEL...

DAT HOOP IK VOOR
JOU, DE CRÈVECEUR !
WEE JE GEBEENTE
ALS DIE BOEVEN NIET
WEER IN DE GEVANGENIS
ZITTEN VOORALEER,
IK TERUGKEER !

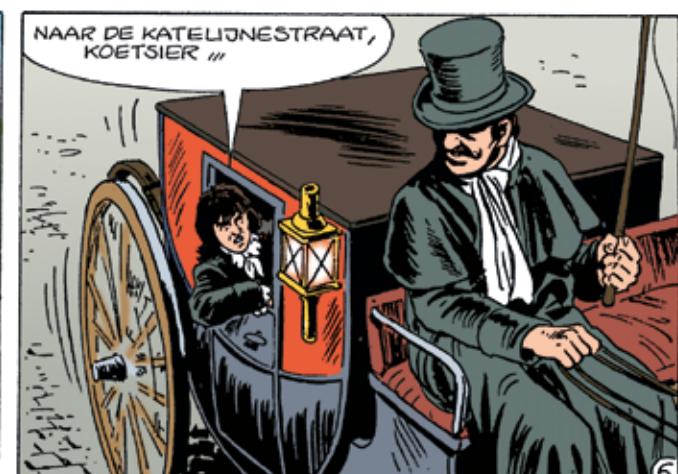

IK MOET VOOR EEN PAAR DAGEN NAAR BRUSSEL,
VOOR BESPREKINGEN MET COMMISSARIS BOUTEVILLE !
DAT GEEFT JE EVEN RESPIJT !

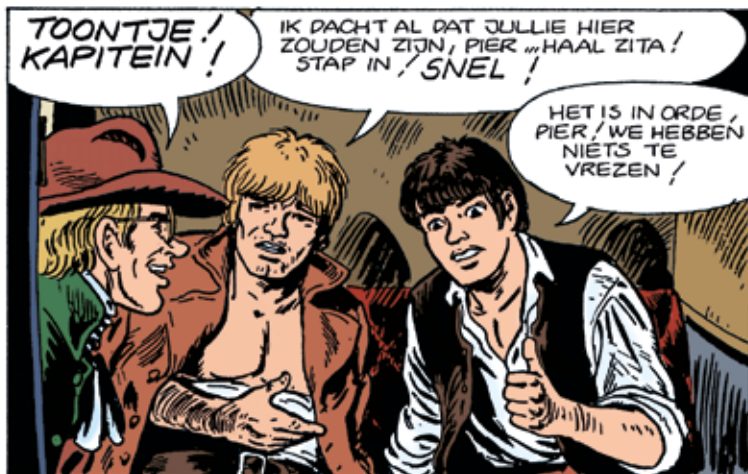
G... GOED, COMMISSARIS...
U KUNT OP M... MIJ
REKENEN ...

OEF ! DIE ZIJN WE GELUKKIG EVEN KWIJT ! VOORUIT,
CUDELL ! AAN HET WERK ! IK ZAL PERSOONLIJK
DE KLOPJACHT OP DE GEVANGENEN LEIDEN !
EN AVANT !

NAAR DE KATELIJNESTRAAT,
KOETSIER ...

BAKELANDT! TOONTJE!

VOORWAARTS, KOETSIER!

YAHAA!

DAAR, DE STADSPOORT!
HOUD JULIE STIL!

HALT! CONTROLEER
DE KOETS !!!

ALORS, SERGEANT? JE LAAT
ME TIJD VERLIEZEN! WAT
SCHEELT ER?

O! EXCUSEER ME,
CITOYEN COMMISSARIS!
IK HAD UW RIJtuig NIET
HERKEND, IK DACT DAT
U DE STAD AL VERLATEN
HAD!

EN? HEB JE AL ENIG
SPOOR VAN DIE
VLUCHTELINGEN?

NOG NIET,
COMMISSARIS, MAAR... WE
HEBBEN AANWIJZINGEN
DAT HET NIET LANG
MEER ZAL DUREN!

WELKE AANWIJZINGEN?

WE WETEN MET STELLIGE ZEKERHEID
DAT ZE NOG IN DE STAD ZIJN EN DAT ZE
ER NIET UITKUNNEN, COMMISSARIS!
HET IS NOG SLECHT'S EEN KWESTIE
VAN TIJD VOORALEER... EH...

ZEG AAN JE COMMANDANT DAT IK EEN
VOLLEDIG RAPPORT EIS OVER DEZE ONT-
SNAPPING, EN VERGEET DIE OOSTENRIJKSE
SPION NIET, HERR OTTO! OOK DIE MOET
INGEREKEND WORDEN! EN LAAT ONS
NU DOOR...

EH... GOED,
COMMISSARIS!
NATUURLIJK!
OPEN DE
POORT!